

Geografiske slangbetegnelser i Danmark

*Supplerende materiale
til undervisningsmaterialet Slang*

Jylland

bibelbælte områder i Vest- og Midtjylland med mange aktive kristne. Dannet efter engelsk *Bible Belt* 'bibelbæltet'.

byen på solsiden Nørresundby, der ligger på nordsiden af Limfjorden, lige over for Ålborg.

Cold Hawaii del af Thys vestkyst, der er velegnet til surfing. Opkaldt efter Stillehavs-øgruppen *Hawaii*, der har mange hundrede surfstrande.

den fede pølse det velstående bælte af byer langs den østjyske motorvej.

Den Røde Plads en plads i Østergade i Tønder (opkaldt efter rød flisebelægning). Også i Holstebro er der en plads kaldet Den Røde Plads, men det er nu et officielt navn. Den Røde Plads er en central plads i Moskva.

den rådne banan de økonomisk ringere stillede dele af Danmark: Nordjylland, Vestjylland, de sydlige dele af Jylland og Øerne samt Bornholm; også kaldet

Udkantsdanmark. Udtrykket *den rådne banan* skyldes, at de nævnte dele af Danmark har form som en banan.

Den spanske trappe en stor trappe ved Århus Å midt i Århus. Opkaldt efter *Den spanske trappe* i Rom).

det mørke Jylland Jylland, evt. betragtet som en uoplyst, tilbagestående landsdel.

Gaden Jomfru Ane Gade, der ligger i den gamle del af Ålborg og huser mange værtshuse og restauranter.

Gazastriben Frederikshavn Kommune. *Gazastriben* kommer af engelsk *Gaza Strip*, *strip* betyder 'strimmel', 'stribet'. Frederikshavn Kommune kaldes *Gazastriben*, fordi den er lang og smal ligesom Gazastriben på grænsen mellem Egypten og Israel.

G-strengen Vejle fjordbroen. Navnet skyldes, at Vejle fjordbroen forbinder Bredballe (i Vejles østlige del) med Trekantområdet (Kolding, Vejle og Fredericia).

Guldkysten attraktivt boligområde, især ved hav el. andet vand; findes flere steder i Danmark, fx i Fredericia, Ringkøbing, Sønderborg, Hellerup, Ishøj og Ringsted. *Guldkysten* i Vestafrika var i kolonitiden skueplads for handel med guld og slaver, bl.a. gennem danske handelsforetagender.

hedeperker jyde.

hovedlandet Jylland. *Hovedlandet* kan bruges med et glimt i øjet, men er også kendt fra H.C. Andersens "Jylland mellem tvende have" (1859): "Jylland, du er hovedlandet / højland med skov-ensomhed!".

Jammerfuld Herred forvanskning af *Hammerum Herred* (omkring Herning). *Jammer-* henviser til den magre jord på egnen. I navnet *Hammerum* indgår *hammer* 'fremspringende bakke'.

jydepotte jyde.

jydetamp jyde. *Tamp* bruges som sidsteled i sammensætninger, især skældsord.

Jyllands kirkegård Horsens.

Jylle Jylland.

Klisterkanalen Limfjorden. Navnet *Limfjorden* sigter til kalkforekomster. Fjordens oprindelige navn er rekonstrueret som *Wændil*, der indgår i navnet *Vendsyssel*, egn nord for Limfjorden

Legolund Billund. En omdannelse af *Legoland*, Lego-koncernens forlystelsespark ved Billund, formentlig kombineret med en association til Henning Gantziis' tegneserie "Livets gang i Lidenlund", der foregår i Lemvig. *LEGO* er dannet af *leg godt*.

Lemhul Lemvig.

norden for lands lov og ret i Vendsyssel, dvs. landsdelen nord for Limfjorden og øst for Hanherred. Betegnelsen siges at stamme fra en række kriminalsager i 1800-tallet.

Nørrenusseby Nørresundby. Måske skyldes navnet, at Nørresundby – i forhold til Ålborg

på den modsatte side af Limfjorden – er en mindre, nuttet by, hvor man går og nusser; den midterste stavelse er vendt om, fra *sund* til *nus*.

Pipfuglekvarteret bruges om et kvarter, hvor gaderne er opkaldt efter fugle; findes fx i Århus og København. *Pip* i *pipfugl* gengiver fugles lyd.

Skanderbronx Skanderborg. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. *Bronx* er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641.

Skanderleipzig (under 2. verdenskrig) Skanderborg. *Skanderleipzig* hentyder enten til Skanderborg som handelsby eller til, at det tyske Luftwaffe pr. 1.5.1944 indrettede sit administrative hovedkvarter for Danmark i Skanderborg. Byen *Leipzig* i det østlige Tyskland er kendt som centrum for handel.

Sladderslev forvanskning af *Haderslev*. I navnet *Haderslev* indgår mandsnavnet *Hathar*, og bynavnet betyder "Hathars arvegods" (Bent Jørgensen: *Danske stednavne*).

Smilets By Århus. Sloganet fremkom efter et bestyrelsesmøde i Aarhus Turistforening den 17. marts 1938. Kaldes i dag også for *Yearhouse*.

Solsiden bruges om beliggenhed i Nørresundby, på nordsiden af Limfjorden, lige over for Ålborg).

Spytbakken område ved Bispetov i Århus, tidligere kendt for narkohandel.

Stork Island Fanø. Navnet stammer fra, at Fanø havde store og stolte skibe, der sejlede på de syv verdenshave, i modsætning til *Ærøs* skibe, der blev kaldt »Gråspurve«, fordi de var små og sejlede i de indre danske farvande.

Sønderbronx Sønderborg. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. *Bronx* er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var

dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641.

Tysklands odde Jylland.

Vestervovv Vesterhavet. Spøgende omdannelse af *Vesterhavet* med fremhævelse af larmen fra bølgerne.

Vorbasse Krigshavn gadekæret i landsbyen Vorbasse syd for Billund. Det var gøgleren "Professor" Labri (1863-1935, egentlig:

Johannes Marius Dines Petersen), der fandt på navnet. I dag huser gadekæret en ældre ubåd. Vorbasse er en meget gammel by, hvis historie kan følges tilbage fra Kristi fødsel.

Yearhouse Århus. Undersættelse af *Århus* til engelsk. Navnet *Århus* kommer af *Arus* 'åens munding', sammensat af *å* (bøjet i genitiv) + *os* 'munding'. I 1970'erne og -80'erne blev flere samlinger århushistorier udgivet af "H.A. Yearhouse".

Fyn

Bolbronx Bolbro. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. Bronx er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641. Bolbro betyder 'Bro lavet af planker' med sigte på et lavtliggende område ved den gamle landsby (Bent Jørgensen: *Danske stednavne*).

Fygade Nygade i centrum af Odense, hvor byens bordeller var samlet for at muliggøre en offentligt kontrolleret lovlig prostitution i perioden 1866-1894. Gaden blev i 1903 omdøbt til Rosengade.

Hasselmusbroen faunapassage (dyrepassage) over motorvejen ved Slæbæk Skov nord for Svendborg. Faunapassagen blev oprettet som overgang for *hasselmusen*, der er Danmarks eneste medlem af gnaverfamilien syvsovere. Kaldes også *Kavalergangen*.

Indianerkrydset 1. krydset mellem Ejbygade og Åsumvej i Odense. 2. det dobbelte

lyskryds mellem Ring Nord og Odensevej i Svendborg. Dette kryds er blevet fjernet. Navnet på krydsene skyldes, at de har en masse pile i forskellige retninger.

Kavalergangen faunapassage (dyrepassage) over motorvejen ved Slæbæk Skov nord for Svendborg. Faunapassagen består af to rør, der danner et buet M.

Nairobi Nr. Aaby. Navnet skyldes den lydlige lighed mellem *Nr. Aaby* og *Nairobi*, hovedstaden i Kenya.

Refsvenedig forvanskning af *Refsvindinge*. Omdannet efter den norditalienske by *Venedig* (dansk og tysk form af italiensk *Venezia*); den første del af *Refsvindinge* er mandsnavnet *Ræv*, der adskiller navnet fra den nærliggende *Vindinge*.

Silkesognet Brenderup sogn. Navnet sigter til sognets velstand, der skyldtes en kombination af humle, frugtavl og tobaksafgrøder.

Øerne

amagerkaner person fra Amager. Ordspil på *amerikaner*.

amagerkansk vedr. Amager. Ordspil på *amerikansk*.

Anatomigade Niels Hemmingsens Gade, ved Helligåndskirken i Københavns centrum. Gaden kaldes *Anatomigade*, fordi man her kan se Kvindernes Bygning, der blev taget i brug i 1937. Niels Hemmingsens Gade hed indtil 1881 Lille Helligøjststræde.

Benbrækkerbakken bruges om en stejl bakke, bl.a. ved Rågeleje og Vejby Strand i Nordsjælland samt i skønlitterære tekster.

Benenden en del af Christianshavn i København omkring gaderne Prinsessegade, Burmeistergade og Brobergsgade, betragtet som et udkantsområde af Christianshavn.

Bryggen Islands Brygge, et kvarter ved Københavns havn, nær ved Langebro.

Navnet *Islands Brygge* skyldes, at både til Island lagde til i nærheden.

byens dumme hjørne hjørnet af Store Kannikestræde og Fiolstræde ("fjolsstræde") i København.

CA fristaden Christiania, etableret i 1971 i den tidligere Bådsmændsstrædes Kaserne. Navnet *Christiania* spiller både på *Christianshavn* og det gamle navn på Oslo, *Christiana* (brugt 1624-1925, efter 1877 skrevet *Kristiania*).

CAnit christianit, indbygger i fristaden Christiania.

Chokoladekrydset krydset Ballerup Byvej (Frederikssundsvej) – Ring 4 i Ballerup. Krydset ligger tæt på Toms Gruppen (Toms Fabrikker), der bl.a. fremstiller chokolade. I trafikradioen hører man tit om Chokoladekrydset, men det er også blevet nævnt fra Folketingets talerstol.

CPH København. Betegnelsen stammer formentlig fra *CPH* (Copenhagen) som betegnelse for Københavns Lufthavn Kastrup.

Dammeren 1. Damhuskroen i Rødovre **2.** Damhussøen mellem Rødovre og Vanløse i København.

De Faldne Koners Plads et torveområde på Frederiksberg i København med Solbjerg Plads, Falkoner Plads og Sylows Plads, hvor der er fare for falduheld på grund af mange niveauforskelle, trapper m.v. Navnet er en forvanskning af *Falkoner Plads*.

den beskidte boulevard Sønder Boulevard på Vesterbro i København.

den frække side den nordlige side af Nyhavn i København med mange værtshuse.

Den Røde Plads bycenteret i Værløse, nord for København. Opkaldt efter pladsens røde klinkebelægning og rødstensbygninger. Også i Holstebro er der en plads kaldet Den Røde Plads, men det er nu et officielt navn. Den Røde Plads er en central plads i Moskva.

den sorte firkant et område på indre Nørrebro i København, omkranset af Åboulevarden, Griffenfeldsgade, Nørrebrogade og Peblingesøen. Området har været præget af spekulationsbyggeri fra slutningen af 1800-tallet med ejendomme, der havde op til flere baghuse. Betegnelsen stammer fra en saneringsplan fra 1971, hvor området var markeret med sortbrun farve.

den uartige side den nordlige side af Nyhavn i København med mange værtshuse.

Det Røde Hav sø, der ligger på Vestre Kirkegård i København, omgivet af grave med fremtrædende socialdemokratiske politikere og fagforeningsfolk, fx statsminister Thorvald Stauning og Michael Lyngsø, der var medstifter af Dansk Arbejdsmandsforbund. Opkaldt efter *Det Røde Hav* mellem Afrika og Den Arabiske Halvø.

det skarpe hjørne hjørnet af Istedgade og Colbjørnsensgade bag Københavns Hovedbanegård, et mødested for stofmisbrugere.

det store apotek salgssted for piller og metadon bag Hovedbanegården i København.

Djævløen 1. Amager **2.** Sjælland. Opkaldt efter *Djævløen (Île du Diable)*, en lille ø ud for Fransk Guyana i Sydamerika. Øen var fransk straffekoloni 1851-1942, og den franske officer Alfred Dreyfus sad her 1895-99. Klimaet er usundt og flugt umulig, deraf øens navn.

Faldpåkne Allé forvanskning af *Falkoner Allé* på Frederiksberg i København. Navnet *Falkoner Allé* er knyttet til tidligere tiders kongelige opdræt af falke til falkejagt.

Fluepapiret 1. badestrand ved Charlottenlund nord for København. **2.** badestrand ved Bellevue i Klampenborg nord for København med faciliteter tegnet af arkitekten Arne Jacobsen; ibrugtaget 19. juni 1932. Et *fluepapir* er noget klæbrigt papir, der bruges til at fange fluer og evt. dræbe dem.

Frederiks Hundeværksted forvanskning af *Frederiksværk-Hundested*, som indgik i navnet *Frederiksværk-Hundested Kommune*, der var dannet ved sammenlægningen af de to kommuner i 2007. I 2008 blev kommunens navn ændret til *Halsnæs Kommune*.

Frederiksparker forvanskning af *Frederiksberg*, bruges sjældent. Bydelen *Frederiksberg* har sit navn fra *Frederiksberg Slot*, der er opkaldt efter bygherren, Frederik den 4. (1671-1730). Endelsen *berg* står for *bjerg*, dvs. Valby Bakke.

frederiksparker forvanskning af *frederiksberger* beboer på Frederiksberg i København, bruges sjældent.

Gaden Istedgade på Vesterbro i København. Kaldes også *Strassen*.

Gazastriben bruges vekslende om forskellige dele af Nørrebro i København med

henvisning til indvandrere. *Gazastriben* kommer af engelsk *Gaza Strip*, *strip* betyder 'strimmel', 'stribet'.

Genneren Genforeningspladsen i Nordvestkvarteret i København. Pladsen har fået sit navn til minde om genforeningen med Sønderjylland i 1920.

Ground 69 den tomme grund efter nedrivningen af Ungdomshuset på Jagtvej 69 i København, 2007.

Guldbajers Plads Guldbergs Plads på Nørrebro i København. Guldbergs Plads og Guldbergsgade er navngivet efter forfatteren, professor *Frederik Høegh-Guldberg* (1771-1852), der i begyndelsen af 1800-tallet opførte en villa i området.

Guldkysten 1. attraktivt boligområde, især ved hav el. andet vand; findes flere steder i Danmark, fx i Hellerup, Ishøj, Ringsted, Fredericia, Ringkøbing og Sønderborg. **2.** beboet del ud til vandet i Sydhavnen i København. *Guldkysten* i Vestafrika var i kolonitiden skueplads for handel med guld og slaver, bl.a. gennem danske handelsforetagender.

halvsvensker bornholmer sjællænder el. anden person fra øerne øst for Storebælt.

Hammerslags Allé Bredgade i København. Navnet henviser til auktionshuse i Bredgade og skyldes nok også navne-ligheden med den nærliggende *Dag Hammarskjölds Allé* (opkaldt efter Dag Hammarskjöld (1905-1961), der var svensk diplomat og generalsekretær for FN).

Havnen bydelen Christianshavn i København. *Christianshavn* er opkaldt efter kong Christian den 4. (1577-1648), der stod bag anlæggelsen af bydelen.

Hæslinge forvanskning af *Helsingø*. *Helsingø* betyder 'Stedet ved halsen' (Bent Jørgensen: *Danske stednavne*).

Jeantofte forvanskning af *Gentofte*. Den fransklignende udtale skyldes, at diplomatsproget fransk traditionelt har høj

status. Udtalen kan også spille på hovedpersonen *Jean de France* i Ludvig Holbergs komedie "Jean de France eller Hans Frandsen" (1722).

KBH København.

kjøvenhavner eller **kjøwenhavner** københavner.

Kjøvenhavnstrup eller **Kjøwenhavnstrup** København. Endelsen *-strup* eller *-trup* kommer af *torp*, der betyder udflytterbebyggelse, og den er typisk for navne på mindre byer, fx *Pederstrup* og *Povlstrup*. Navnet *København* betyder 'købmændenes havn'. Et stykke op i 1900-tallet blev *København* almindeligvis udtalt *køwwen-*, og udtalen med *b* er af nyere dato. I 1906 blev skrivemåden *Kjøbenhavn* af bystyret ændret til *København*. Byen er også blevet kaldt *Rittograd* efter Ritt Bjerregaard, der var overborgmester i København 2006-2009.

klippeøen Bornholm. Kaldes også *Solskinsøen*.

Kravlegården (under 2. verdenskrig) Isefjorden. Navnet skyldes, at den danske flåde under krigen brugte fjorden til uddannelse.

københavnerrov eller **københavnersnude** københavner.

Lillebitterød forvanskning af *Lillerød*, brugt i forbindelse med jernbanestationen i Lillerød for at undgå forveksling med *Hillerød* på samme togstrækning. I 1952 blev stationen i Lillerød døbt om til *Allerød*. *Lillerød* betyder 'Den lille rydning', *Hillerød* betyder 'Hildis rydning' (Hildi er et gammelt mandnavn), og *Allerød* betyder 'Rydningen mellem elletræerne' (Bent Jørgensen: *Danske stednavne*).

Lille Århus 1. området omkring Sankt Hans Torv på Nørrebro i København. **2.** Vesterbro i København.

livets vej Tagensvej, der går fra Nørrebro og ud i Nordvestkvarteret i København. Den

kaldes livets vej, fordi folk fødes på Rigshospitalet i den ene ende og bliver begravet på Bispebjerg Kirkegård i den anden ende. *Tagensvej* er opkaldt efter Tagenshus, der fik navn efter opsynsmanden Tage Nielsen (død 1710).

Lorterenden beboet område langs kanaler ved Haveforeningen Musikbyen i Københavns Sydhavn.

Lorteøen Amager. Øen modtog tidligere natrenovation, dvs. latrin, fra København.

Mayonnaisekvarteret kvarter nær Kongens Nytorv i København med gaderne Laksegade og de nu forsvundne Hummergade og Størestræde.

Minefeltet kvarteret omkring Kongens Nytorv og Nikolaj Plads i København, hvor der ligger mange værtshuse. Et *minefelt* er oprindeligt et område, hvor der er anbragt mange miner.

Nagasaki Nakskov. Navnet skyldes den lydlige lighed mellem *Nakskov* og den japanske by *Nagasaki*.

Nordlædervest eller **Nordværst** Nordvestkvarteret i København, betragtet som et kvarter præget af sociale problemer.

Nørrebrox bydelen Nørrebro i København. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. Bronx er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641.

Nørrebrosten bydelen Nørrebro i København. I navnet *Nørrebro* betyder *bro* 'brolægning'.

Parallelstrøget gågaderne Kompagnistræde og Læderstræde i København, der ligger i forlængelse af hinanden, parallelt med Strøget.

Pestegnen forvanskning af *Vestegnen*, vest for København, hvor bl.a. Brøndbyerne ligger. Bruges ofte i forbindelse med Brøndby IF og klubbens fans.

Pisserenden kvarteret i det indre København omkring Sankt Peders Stræde, Teglgårdsstræde og Larslejsstræde. Bent Jørgensen skriver i *Storbyens stednavne*, at navnet – udover urinstank – henviser til tidligere tvivlsomme værtshuse og bordelvirksomhed i kvarteret.

Plagelse forvanskning af *Slagelse*. Allerede H.C. Andersen (1805-1875) kaldte Slagelse, hvor han gik i den strenge latinskole, for Plagelse.

Pløresund forvanskning af *Øresund*.

pomfritbæltet områder vest for København.

Pusher Street gade med hashudsalg i fristaden Christiania i København.

Remouladestræde områder vest for København. Kaldes også pomfritbæltet.

Renden kortform af *Pisserenden*, kvarteret i det indre København omkring Sankt Peders Stræde, Teglgårdsstræde og Larslejsstræde.

reservesvensker bornholmer.

roeklapper lollænder.

Ruten betegnelse for Strøget i København, anvendt i 1800-tallet.

Rådderen Rådhuspladsen i København.

Shawarma Street Nørrebrogade i København. *Shawarma* kommer af et tyrkisk ord, der betyder 'dreje'.

sildeperker bornholmer.

solskinsøen Bornholm.

Staden fristaden Christiania, etableret i 1971 i den tidligere Bådsmadsstrædes Kaserne.

Strassen Istedgade på Vesterbro i København. Opkaldt efter tysk *Straße* 'gade', måske med hentydning til gadeprostitution.

Sundet Øresund.

Svensk Congo Sjælland.

Sydhavserne Lolland og Falster med tilliggende øer.

Thomas Helmigs Plads Sankt Hans Torv på Nørrebro i København. Opkaldt efter den danske sanger og musiker *Thomas Helmig*, der er født og opvokset i Århus.

Toulouse forvanskning af *Tølløse*. Opkaldt efter den sydvestfranske by *Toulouse*.

uden for Valby Bakke eller **vest for Valby Bakke** **1.** uden for København. **2.** i provinsen. Valby Bakke ligger i København ved Frederiksberg Slot og Zoologisk Have og markerer overgangen mellem Vesterbrogade og Roskildevej, der er byens indfaldsvej fra vest.

Vanilleisen en del af voldgraven ved Kastellet i København, der blev brugt til skøjteløb.

Vesterbronx bydelen Vesterbro i København. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. Bronx er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641.

Vordinghul Vordingborg. Slangordbogsforfatteren Kaj Bom skriver: "Vordingborg hedder som kaserneby *Vordinghúl*".

Waterloose bydelen Vanløse i København. Navnet er dannet som undersættelse af *Vanløse* til det engelskydende *Waterloose*. Måske hentyder det til *Waterloo Bridge* (til minde om slaget ved Waterloo uden for Bruxelles i 1815) og *Waterloo Station* i London.

whiskybæltet områder nord for København med dyre villaer og mange velhavende beboere.

Ødestaden forvanskning af *Ørestaden* på Amager. Navnet hentyder til, at bydelen i begyndelsen var sparsomt bebygget.

Øen Sjælland. Kaldes også *Djævløen* og *Svensk Congo*.

Ønskeøen Amager. Måske opkaldt efter James Matthew Barries (1860-1937) fortælling om Peter Pan med eventyrøen Neverland, der på dansk hedder Ønskeøen.

Østerbronx bydelen Østerbro i København. Endelsen stammer fra bydelen *Bronx* i New York. Bronx er opkaldt efter Jonas Bronk, der måske var dansk, og som på hollændernes vegne købte dele af området i 1641.

Østersøens perle Bornholm.

øst for Valby Bakke i København. Valby Bakke ligger i København ved Frederiksberg Slot og Zoologisk Have og markerer overgangen mellem Vesterbrogade og Roskildevej, der er byens indfaldsvej fra vest.